

Ammatillinen koulutus ...

Vaahanmuutajat ammatillisessa koulutuksessa
13-14.3.2018 Helsinki

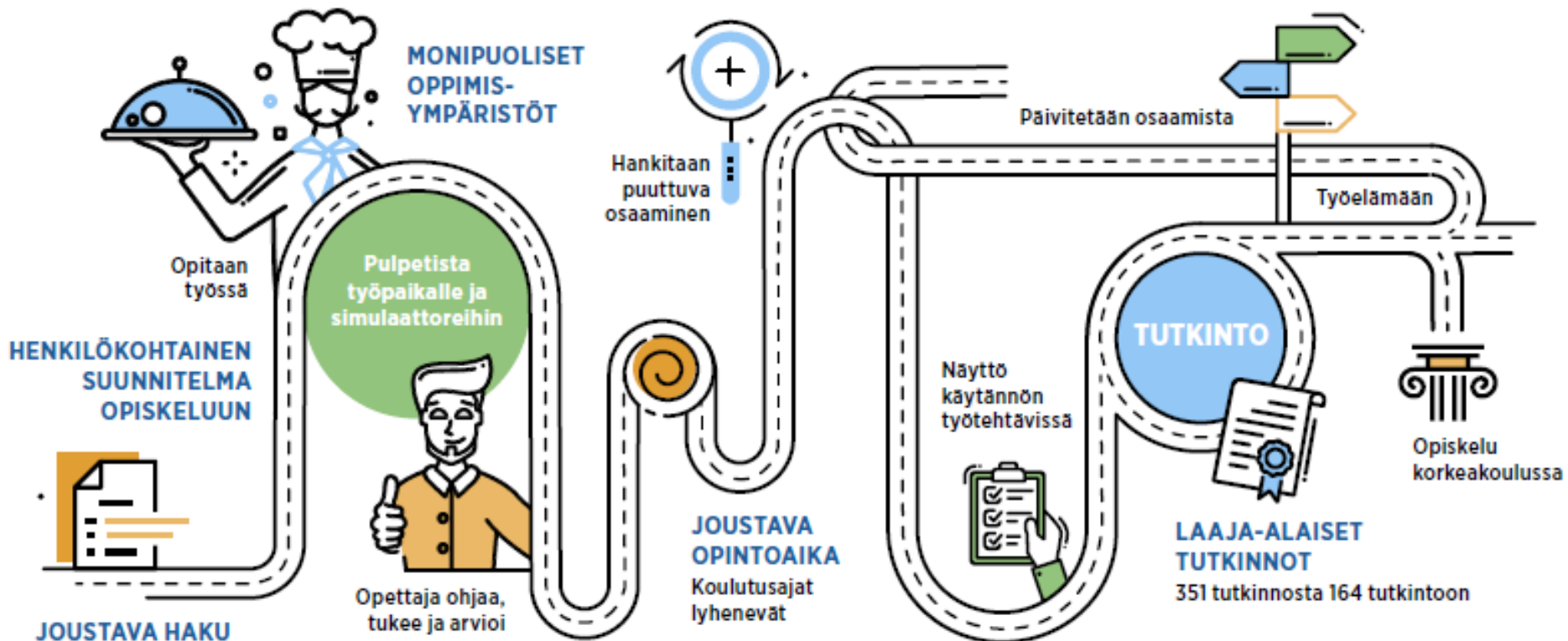
Neuvotteleva virkamies Ulla-Jill
Karlsson

13.3..2018

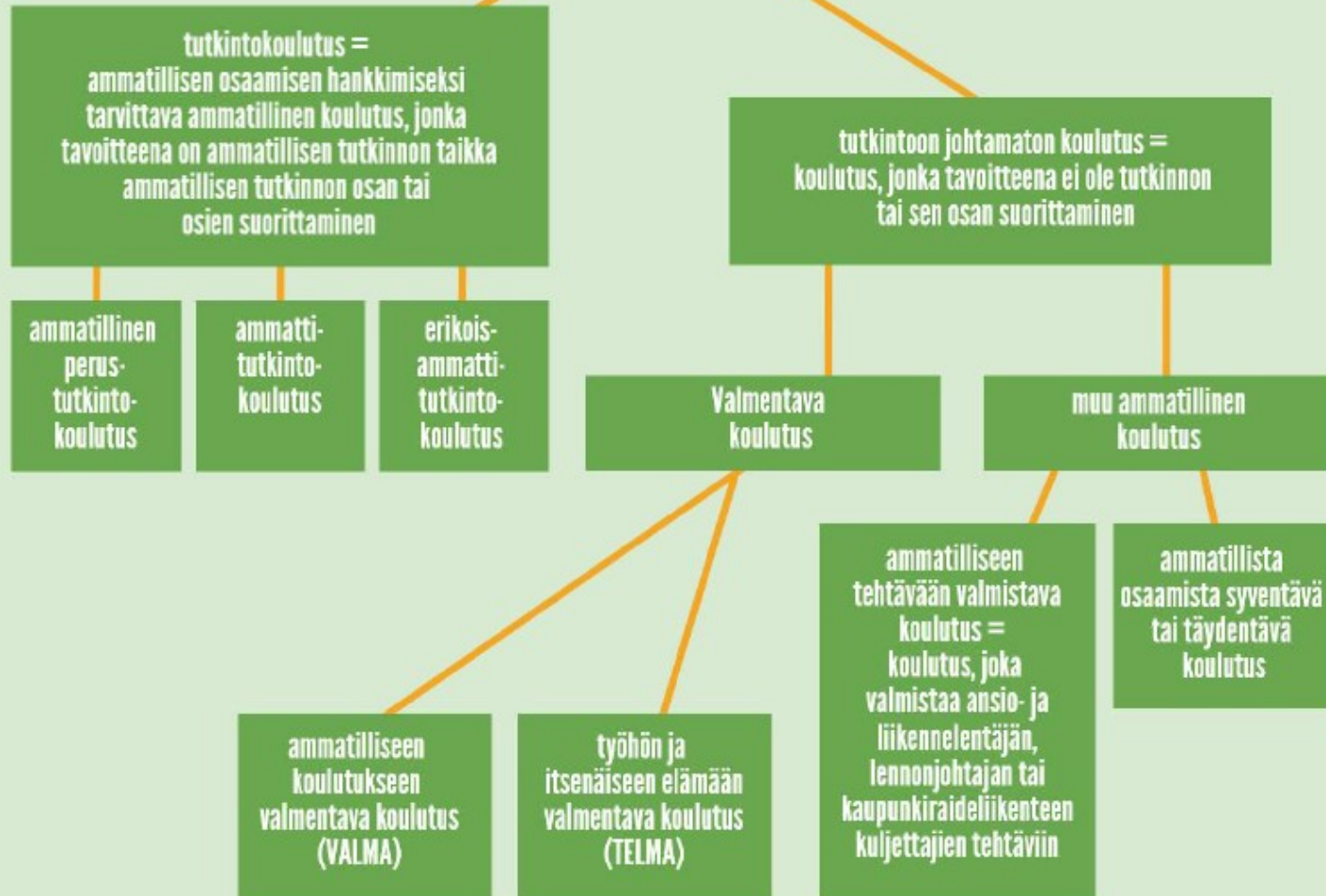
OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

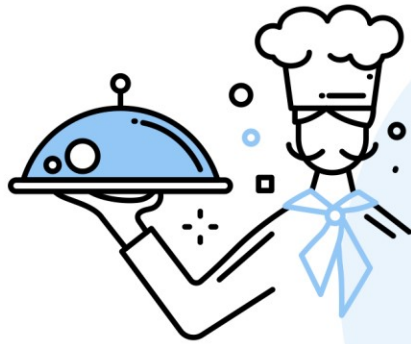
**HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE**

Uusi ammatillinen koulutus 1.1.2018 alkaen

Ammatillinen koulutus

2.

OPISKELLAAN SELLAISTA, JOSTA EI VIELÄ OLE OSAAMISTA

- Yksilölliset ja joustavat opintopolut
- Monipuoliset oppimisympäristöt

SELVITETÄÄN JA TUNNISTETAAN AIEMMIN HANKITTU OSAAMINEN SEKÄ KARTOITETAAN PUUTTUVA OSAAMINEN

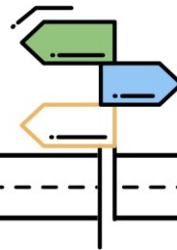
1.

Esimerkiksi:

- Työkokemus
- Harrastukset
- Varusmies- tai siviilipalvelu
- Ulkomailla suoritetut opinnot
- Tutkinnoissa vaadittavat erillispätevyydet
- Aiemmat tutkinnot ja tutkintojen osat
- Opinnot lukiossa, kansanopistoissa, kansalais- ja työväenopistoissa, korkeakouluissa
- Muu aiempi osaaminen

**OSAAMIS-
PERUSTEISUUS
ON ASIAKAS-
LÄHTÖISYYTTÄ**

3.

OPETTAJA OHJAA JA TUKEE SEKÄ ARVIOI JA TUNNUSTAA AIEMMIN HANKITUN OSAAMISEN

Henkilökohtaistaminen

→ HAKEUTUMINEN

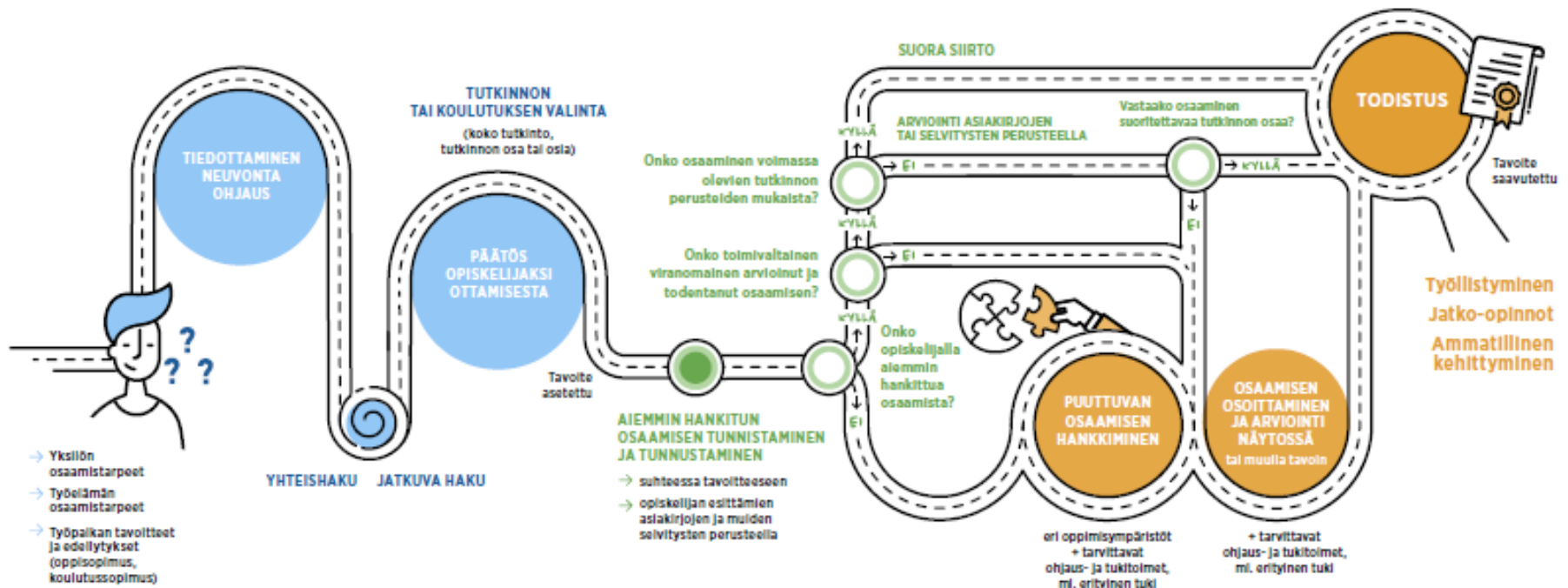
→ OPISKELIJAKSI OTTAMINEN

→ OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN

→ OSAAMISEN HANKKIMINEN

→ OSAAMISEN OSOITTAMINEN

→ OSAAMISEN TODENTAMINEN

- Yksilön osaamistarpeet
- Työelämän osaamistarpeet
- Työpaikan tavoitteet ja edellytykset (oppisopimus, koulutussopimus)

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

esiHOKS

HOKS: Laadinta, hyväksyminen, seuranta, päivitykset, urasuunnitelma

OPPISOPIMUKSEN JA KOULUTUSSOPIMUKSEN TOIMINTAMALLIT

Oppisopimus

SOPIMUS OPPISOPIMUSKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ

- Aloitus- ja päättymispäivä
- Osapuolten tehtävät
- Koulutuskorvaus
- Muut tarpeelliset asiat, kuten koulutuksen järjestäjän ohjaus ja tuki työpaikalle

OPPISOPIMUS = KIRJALLINEN MÄÄRÄAIKAINEN SOPIMUS TYÖ- TAI VIRKASUHTEESTA

- Sopimuksen voimassaoloaika
- Sovellettava työaika
- Koeajan pituus
- Palkkauksen perusteet
- Työ- ja virkasuhteen ehdot

TYÖPAIKAN TAVOITTEET JA EDELLYTYKSET

Oppisopimus ▶

- Työaika keskimäärin 25 h/vko
- Oppisopimus-opiskelija vähintään 15-vuotias
- Pääosa osaamisesta hankitaan työpaikalla käytännön työtehtävissä

Koulutussopimus ▶

Työpaikalla

- riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa
- tarpeelliset välineet
- ammattitaidoltaan, koulutukseltaan tai työkokemukseltaan pätevä vastuullinen työpaikkaohjaaja

HENKILÖKOHTAINEN OSAAMISEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

- Osaamisen hankkiminen
 - Keskeiset työtehtävät
 - Ajoittuminen
- Osaamisen osoittaminen
 - Näyttöjen ajankohdat ja sisällöt
 - Kirjattava vastuullinen työpaikkaohjaaja ja opettaja tai koulutuksen järjestäjän edustaja

LÄHTÖKOHTANA OSAAMISTARVE

Tavoite eli suoritettava tutkinto tai koulutus tai tutkinnon osat + noudatettavat perusteet

Koulutussopimus

KOULUTUSSOPIMUS = KIRJALLINEN MÄÄRÄAIKAINEN SOPIMUS OSAAMISEN HANKKIMISESTA TYÖPAIKALLA KÄYTÄNNÖN TYÖTEHTÄVIEN YHTEYDESSÄ

- Osapuolten tehtävät
- Aloitus- ja päättymispäivä
- Muut asiat, kuten koulutuksen järjestäjän ohjaus ja tuki työpaikalle
- Ei makseta korvausta koulutussopimustyöpaikan tarjoajalle
- Opiskelija ei ole työsuhteessa eikä saa palkkaa tai muuta vastiketta
- Voidaan sopia tutkinnon osittain, useasta tutkinnon osasta tai pienemmistä kokonaisuuksista kerrallaan
- Koulutussopimustyöpaikan tarjoaja seuraa ja raportoi koulutuksen järjestäjälle

Tiidoksi

Opiskelija

Koulutuksen järjestäjä

Työnantaja

Koulutussopimustyöpaikan edustaja

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ

STRATEGIARAHOITUS

(enintään 4 % kokonaisrahoituksesta)

LASKENNALLINEN-RAHOITUS

(vähintään 96 % kokonaisrahoituksesta)

50 %

PERUSRAHOITUS

- opiskelijavuodet

Luo

- edellytykset sille, että koulutusta on saatavissa kaikilla aloilla ja kaikille opiskelijoille
- ennakoitavan perustan tutkintojen ja koulutuksen järjestämiselle

35 %

SUORITUSRAHOITUS

- tutkinnot ja niiden osat

Ohjaa ja kannustaa

- suuntaamaan koulutusta ja tutkintoja osaamistarpeiden mukaisesti
- tehostamaan opintoprosesseja
- suorittamaan tutkintoja ja niiden osia asetettujen tavoitteiden mukaisesti

15 %

VAIKUTTAVUUSRAHOITUS

- työllistyminen, jatko-opinnot, palaute

Kannustaa

- kohdentamaan koulutusta aloille, joilla on työvoimatarvetta
- huolehtimaan koulutuksen työelämävastaavuudesta ja laadusta
- tarjoamaan edellytyksiä jatko-opintoihin

Varainhoitovuoden 2018 strategiarahoitus

1. Ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpano
2. Koulutuksen järjestäjärakenteen uudistamiseen liittyvät fuusioit
3. Ammatillisen huippuosaamisen kehittämistä tukevien sekä ammatillisen koulutuksen vetovoimaa ja arvostusta vahvistavien ammattitaitokilpailujen ja muiden kilpailujen järjestäminen

Toimeenpanon tuki

- koulutuksen järjestäjien toimintaprosessien uudistamiseen,
 - toiminnan laadun tai tehokkuuden kehittämiseen,
 - uusien yksilöllisten opintopolkujen toteuttamista tukevien pedagogisten toimintamallien ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämiseen,
 - työelämäyhteistyön kehittämiseen taikka järjestäjän toimintaprofiiliin liittyvän kehittämistehtävän tukemiseen.
- > tukea koulutuksen järjestäjän strategian ja siinä asetettujen tavoitteiden sekä ammatillisen koulutuksen reformin tavoitteiden toteuttamista.

UUDISTUS HYÖDYTTÄÄ KAIKKIA OSAPUOLIA

Uusia mahdollisuuksia

- Joustava palvelutarjonta: tutkinnot, tutkinnon osat, muu koulutus opiskelijan ja työelämän osaamistarpeen mukaan.
- Henkilökohtaistaminen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen jatkossakin yksilöllisten opintopolkujen perustana.
- Opiskelijavuosivolyymiä voidaan kohdentaa nykyistä joustavammin työelämän ja opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti, kun sisäiset raja-aidat poistuisivat järjestämismuotojen ja tutkintotyyppien väliltä.
- Valmentavat koulutukset ovat tarpeen vaatiessa myös aikuisten käytössä.
- Oppimisvalmiuksia tukevat opinnot käytössä kaikilla opiskelijoilla.
- Erityinen tuki myös ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksiin
- Vankien koulutuksen edellytyksiä vahvistettu
- Työvoimakoulutus osana koulutuksen järjestäjien palvelukokonaisuutta.
- Rahoitusta maksetaan tutkinnoista ja tutkintojen osista – kannustaa järjestämään koulutusta tarpeeseen sekä tehostamaan koulutuspolkuja
- Rahoitus sama oppisopimuskoulutuksessa ja muissa toteutusmuodoissa – ohjaa järjestämään koulutuksen opiskelijan ja työpaikan tarpeiden mukaisesti

Opiskelijalle osaamista ja yksilöllisempiä ratkaisuja

- Koulutukseen pääsee joustavasti läpi vuoden
 - perusopetuksen päättävien pääsy koulutukseen turvataan yhteishauulla.
- Opinnoissa otetaan nykyistä paremmin huomioon opiskelijan yksilölliset tavoitteet, tarpeet, edellytykset ja elämäntilanne.
- Opiskeluajat lyhenevät ja työelämään tai jatko-opintoihin voi siirtyä nopeammin, kun hankitaan vain puuttuvaa osaamista – ei enää muodollisia opiskeluaikoja
- Ohjattu oppiminen työpaikoilla alentaa työllistymisen kynnyksiä.
- Opiskelijat saavat osuvaa ohjausta ja tukea eri vaiheissa opintoja:
 - opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä
 - palautetta osaamisen kehittymisestä opintojen aikana
 - henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta
 - erityistä tukea tarvittaessa myös ammatti- ja erikoisammattitutkintojen opiskelijoille.

Osaamista ja osaajia työ- ja elinkeinoelämälle

- Ammatilliset tutkinnot ja koulutus perustuvat aiempaa paremmin työelämän osaamistarpeisiin.
- Yritykset ja julkisen sektorin työpaikat saavat kokonaisvaltaisempaa palvelua koulutuksen järjestäjiltä
 - henkilöstön osaamisen kehittäminen, rekrytointien tukeminen, osaavan työvoiman saatavuus pidemmällä jännteellä.
- Yhdenmukaiset prosessit ja toimintaperiaatteet, jolla sujuvoitetaan yhteistyötä koulutuksen ja työ- ja elinkeinoelämän välillä.
 - selkeys ja toimivuus
 - hallinnollisen työn hoitaa koulutuksen järjestäjä.
- Työ- ja elinkeinoelämä vahvemmin mukaan varmistamaan osaamisen ja koulutuksen laatua ja työelämälähtöisyyttä
 - tutkinnon perusteiden kehittäminen
 - osaamisen arviointi näyttöjen puitteissa

Koulutuksen järjestäjälle lisää valtaa ja vastuuta

- Järjestäjät saavat lisää vapautta rakentaa toimintaprosessejaan ja palveluitaan työ- ja elinkeinoelämän sekä yksilöiden tarpeiden mukaisesti
 - työelämän muuttuvat osaamistarpeet
 - yksilöiden tarpeet ja lähtökohdat
- Toiminta tehostuu, kun päällekkäinen ja rinnakkainen työ vähenee.
 - Hallinnollinen työ kevenee, kun sopimuksia, suunnitelmia, toimielimiä vähennetään ja rinnakkaisia toimintatapoja puretaan.
 - Prosessit ja hallinto sujuvoituvat digitaalisilla palveluilla ja järjestelmillä.
- Resursseja suunnataan tulosten, vaikuttavuuden ja laadun perusteella
 - Toimiva toimintajärjestelmä laadunhallinnan perustana
 - Ohjaa ja kannustaa pitämään huolta siitä, että oppimistuloksia syntyy
 - Vastuu enemmän tukea tarvitsevistä ei häviä mihinkään.
- Koulutusviennin esteet puretaan: tutkintojen myynti ETA-alueen ulkopuolisille ja ulkopuolella mahdolliseksi.

Opettajien työ uudistuu

- Opettajat ovat sekä ammattialan että pedagogiikan asiantuntijoita, jotka rakentavat yhdessä ja myös yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa motivoivia opintopolkuja opiskelijoille.
- Yksilöllinen opintopolku tekee opiskelijan ohjauksesta ja tuesta entistä tärkeämpää ja vaativampaa – OPS -> HOKS
 - Opiskelijan osaamistavoitteet ohjaavat tuloksellisiin oppimista tukeviin ratkaisuihin.
 - Opiskelijoita opetetaan ja ohjataan yhä enemmän myös muissa oppimisympäristöissä kuin oppilaitoksessa, erityisesti työpaikoilla.
 - Opettajan työssä painottuu ohjaava ja valmentava ote.
- Opettajien yhteistyö tiivistyy yhteisöllisten työtapojen myötä.
- Opettajien työelämäyhteyksien merkitys kasvaa – tunnetaan asiakkaat
- Työelämän kehittäminen – ratkaisuja yritysten ja julkisen sektorin työpaikkojen kehittämistarpeisiin

KOHTI UUTTA

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

#AMISREFORMI

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN REFORMIN TUKIOHJELMA

KEHITTÄMISHANKKEILLA TOIMINTAKULTTUURIIN PYSYVÄ MUUTOS

- **yhtenäiset toimintamallit ja digitaaliset työvälineet**
 - opintojen henkilökohtaistamiseen (eHOKS)
 - osaamisen osoittamiseen ja arviointiin
 - oppisopimukseen ja koulutussopimukseen
- **kehitetään osaamisperusteisia ja asiakaslähtöisiä toimintamalleja**
 - koulutuksen järjestämisen ydinprosesseihin
 - muutosjohtamiseen
 - yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämiseen
- parannetaan koulutuksen läpäisyä
- uudistetaan koulutukseen hakeutumisen prosesseja
- kehitetään mm. digitaalisia oppimisympäristöjä
- tuetaan kehittämistä tukevaa tutkimustoimintaa
- vahvistetaan turvallisuuskulttuuria tuetaan nuorten koulutukseen pääsyä pilotoimalla innovatiivisia yhteistyömalleja

REFORMILÄHETILÄÄT

- Reformilähetiläs on:
 - Asiantuntija – punnittuja näkökulmia toiminnan uudistamiseen
 - Innostaja ja kannustaja – kannustetaan ja motivoidaan uudistamaan toimintaa ja astumaan ulos omalta mukavuusalueelta
 - Vertainen – asiantuntijat jakavat ajatuksia ja ideoita keskenään, jolloin kaikki oppivat
 - Haastaja ja sparraaja - perustelee, miksi kannattaa uudistaa toimintaa ja omaa työtä, haastaa ajattelemaan asioita eri näkökulmista
- Reformilähetiläs ei:
 - ole konsultti tai oraakkeli
 - tee kehittämistyötä kenenkään puolesta
 - arvostelee kenenkään toimintaa tai etsi virheitä
 - esitä absoluuttisia totuuksia siitä, miten asioiden pitää olla

MIKÄ ON TÄRKEÄÄ REFORMIN TOIMEENPANOSSA

- Pitkäjänteinen ja systemaattinen toiminnan uudistaminen
- Yhteisten toimintakäytäntöjen rakentaminen ja käyttöönotto
- Toimintakulttuurin uudistaminen
- Toiminta ratkaisee, miten uuden lainsäädännön tavoitteet toteutuvat

KIITOS!